

”Jeg vil udfordre det konforme”

Arkitektur skal kunne mærkes, mener boligarkitekt Tom Mose Petersen. Hver gang han har en kunde eller et hold arkitektstuderende på Kunstakademiet i København forsøger han derfor at stikke lidt til deres opfattelse af, hvad en bolig er.

Af: Marie Kiersgaard Espersen

Foto: Privatfoto

— Den tilfredsstillende det er at lave et helt nyt hus og bygherre så ringer efterfølgende og siger: Ej, det lys, der kommer ind, er helt fantastisk, den oplevelse er jeg ikke holdt op med at være barnligt glad for, fortæller arkitekt Tom Mose Petersen.

Han begyndte som håndværker og bygningskonstruktør, og blev senere arkitekt med mange år på store tegnestuer, hvor han bl.a. tegnede Københavns første metro og senere slog stregerne til Ørestaden fra en stilling som administrerende direktør i det finske arkitektfirma ARKKI. I dag har Tom Mose Petersen specialiseret sig i at tegne boliger for private.

Med kig til Østre Anlæg i København har han siden 2006 haft sin egen enmandstegnestue:
STOCK 35

— Da jeg var ung, havde jeg en naiv drøm om at tegne huse i dårligt vejr og bygge dem i godt vejr. At være boligarkitekt med en enmandstegnestue er det tætteste, jeg kommer på den drøm. For her får jeg tegnet en masse, og samtidig har jeg muligheden for at kombinere det med et job som studielektor ved siden af, siger han.

Arkitektur skal kunne mærkes

Når han ikke ombygger boliger, er han nemlig lektor på Kunstakademiet i København, hvor han på 20. år underviser kommende arkitekter – og måske boligarkitekter.

— Til mine studerende siger jeg, at hvis man mister synet, skal en bolig stadig sige noget. Her vil mange af boligerne i de kulørte blade hurtigt miste deres relevans, fordi det bare skal se godt ud, fortæller Tom Mose Petersen, der derfor er stor fan af den finske arkitekt og designer Alvar Aalto.

— Det særlige ved ham er den humanistiske tilgang. Alvar Aaltos arkitektur kan man gå hen og kramme og mærke, hver gang du rammer en flade. Kolde stålsøjler, der går ned gennem huset, brugt som nedløbsrør, vikledede han læder omkring, så man ikke får et koldt gys, når man læner sig op ad dem. Han har hele tiden opmærksomhed på, at når du rammer ind i huset, så har det en menneskelig virkning, fortæller Tom Mose Petersen.

Hvad er et værelse?

Selv har Tom Mose Petersen også faste holdninger til, hvordan arkitektur skal være. Og er især skeptisk overfor de større og større boliger, et stigende antal boligejere efterspørger.

— Folk ser generelt en enorm tryghed i at bo som naboen. Men når de kommer til mig, vil jeg gerne have, at vi udfordrer det konforme lidt. Hvad vil det fx sige at have eget værelse? Skal det være et defineret rum, eller kan det være en niche? Mange familier er fokuseret på størrelsen, når de bygger nyt eller til. Men når de endelig bliver færdige med deres tilbygning, er ungerne flyttet hjemmefra, og de sidder med et endnu større hus, end da de flyttede ind, siger arkitekt Tom Mose Petersen.

Det problem har han ikke selv haft. I dag er hans egne børn blevet store og flyttet hjemmefra, men i mange år har han boet med dem i en lejlighed i København, hvor ingen havde deres eget værelse. I stedet havde de hver især et skab, der var deres private, og en række sovepladser, der fleksibelt kunne bruges efter behov.

Boligejerne er blevet mine venner

Mange arkitekter har den opfattelse, at boligejere er blandt de mere besværlige af de kunder, man kan komme ud for som arkitekt. Men det er langt fra Tom Mose Petersens opfattelse.

— Jeg synes, de er fantastiske. 9 ud af 10 ender med at blive personlige venner, for man kommer rigtig tæt på hinanden under et byggeri, fortæller han.

Selvfølgelig har der også været nogle dumme situationer indimellem. Men med årene har den erfarne arkitekt lært, hvordan han ikke bare får kunder, men får de rigtige kunder.

— Jeg vil ikke sige, at jeg sorterer folk fra. Men jeg kigger på, om kemien passer. Og her siger min erfaring mig, at man aldrig skal lægge skjul på, hvad ens holdning er. Min åbningssætning er derfor, at jeg er husets advokat. Det betyder, at jeg taler husets sag, og ikke går med på alle boligejernes ønsker, hvis de ikke passer til huset, fortæller Tom Mose Petersen.

Hvor kommer kunderne fra?

Når kunderne ringer, er det ofte fra "V'erne rundt om København," som Tom Mose Petersen kalder sit mest trofaste kundeområde: Virum, Vangede, Vanløse og Værløse. Her er der nemlig mange ældre huse, der trænger til ombygning eller udvidelse, når familierne vokser i takt med friværdien.

— Jeg er meget positiv overfor det arbejde Danske BoligArkitekter gør for de virksomheder, der arbejder med private boliger, og jeg har personligt fået meget ud af medlemskabet, siger Tom Mose Petersen.

— Der er mange af dem, der bagefter har sagt til mig, at de har søgt en rådgiver derinde, fordi de ikke har prøvet at bygge med en arkitekt før, men har siddet med en laptop derhjemme og tænkt, hvordan kommer vi i gang? Og så er det på Danske BoligArkitekters hjemmeside, mange ender, forklarer han. Tom Mose Petersen har været medlem siden 2013, og ser ordningen som et kvalitetsstempel for boligejerne.

Arkitekt og spåmand

Alligevel kan mange boligejere godt være overraskede, når de efter byggeriets afslutning skal flytte ind i deres nye omgivelser.

— Kunderne spørger mig ofte, om jeg godt vidste at det ville komme til at se sådan ud, og så kan jeg så sidde som en anden spåmand og sige "ja, det vidste jeg godt", fortæller Tom Mose Petersen.

Netop diskussionen om, hvad en arkitekt er værd i et byggeri, er han derfor glad for, at han ikke er ene om at løfte.

— Den diskussion vi arkitekter tager dagligt, hvor vi skal retfærdiggøre værdien af vores arbejde, den diskussion tager Danske BoligArkitekter også på sig, siger Tom Mose Petersen.

At fortællingen om arkitekterne og den gode boligarkitektur kan brede sig rigtig langt ud i landet, fik Tom Mose Petersen at mærke, da én af hans tilbygninger en aften blev vist i bedste sendetid på

DR1, hvor der blev vist rundt i tre forskellige huse, der alle var tegnet af arkitekter fra Danske BoligArkitekter.

— Da jeg fik min tilbygning med i Hammerslag, gav det virkelig meget. Den refleksion, der blev lavet i programmet, og at man siden hen har kunne se indslaget på websitet, fungerede rigtig godt, siger Tom Mose Petersen.